

Kotiseutuposti

Kotiseutu- ja kulttuuriperintöyön ajankohtaislehti

4/2021

**Kotiseutu
kouluissa**

Kotiseutu- ja
kulttuuriperintötyön
ajankohtaislehti

JULKAISIJA

Suomen Kotiseutuliitto

Päätoimittaja
Riitta Vanhatalo
puh. 040 733 7033
riitta.vanhatalo@
kotiseutuliitto.fi

Toimitussihteeri
Anna-Maija Halme
puh. 050 440 9411
anna-maija.halme@
kotiseutuliitto.fi

www.kotiseutuposti.fi

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET

Painoversion irtonumero
10 euroa, vuositilaus 40
euroa (sisältää postikulut).

Kotiseutuliiton
jäsenyhteisöjen jäsenet
voivat tilata sähköisen
version maksutta
sähköpostiinsa liiton
toimistosta:
puh. (09) 612 6320
toimisto@kotiseutuliitto.fi

PÄÄKIRJOITUKSEN KUVA

Riitta Vanhatalosta:
Studio KuvaLeipomo,
Henna Mitrunen.

KANSIKUVA

Miniastioiden teko oli osa
Arkkitehtuuriseikkailu
Alvar Aallon jäljillä -pilottia
Tehtaanmäen koulussa
Kouvolan Inkeroisissa. Kuva:
Anu Vainio. S. 6.

Waasa Graphics Oy
ISSN: 1799-276
ISSN-L: 1799-2761

Kestävä tulevaisuus

Kestävyys ja ilmastoteot ovat uutisissa vakioaihe. Glasgow'n ilmastokokousta ja tuloksia saatoimme seurata liki reaaliajassa toimittajien raportoina. Samaan aikaan toimet lähiympäristössä ja omassa arjessa ovat myös tärkeitä. Paikalliset toimenpiteet tuovat asian myös meille itsellemme läheisemmäksi ja konkreettisemmäksi.

Kotiseutuliitto käynnisti kestävyiden kuntakampanjan, jossa kannustamme kotiseutuyhdistyksiä olemaan aktiivisia omissa kotikunnissaan. Yksi tapa on laatia kuntalaisaloite kestävän kehityksen ohjelman laatimiseksi. Jos jokaisessa kunnassa laaditaan ohjelma, yhteisvaikutus tulee olemaan merkittävä.

Kotiseutuliitto on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön vetämässä kulttuuriperintöstrategiatyössä. Strategian valmistelun kautta voimme myös vaikuttaa tulevaisuuden kestävyteen. Kotiseutuliitto kutsui jäsenensä lokakuussa keskustelemaan, mitä strategiassa pitäisi huomioida, ja valitsimme teemaksi kulttuuriperinnön osana kestävää tulevaisuutta. Toisaalta halusimme keskustelun tuloksista eväitä ja näkemystä myös Kotiseutuliiton omaan kestävyystyöhön.

Keskustelussa kotiseututyö nähtiin osana kulttuurisesti kestävä elämäntapaa. Kotiseutumuseoista, kotiseutuarkistoista ja kulttuuriympäristöistä huolehtimista pidettiin tärkeänä. Kestävän korjausrakentamisen osaamista haluttiin kehittää. Myös lasten kotiseutukasvatus sekä kulttuuriperinnön moninaisuuden ja vähemmistöjen kulttuuriperinnön vaaliminen koettiin tärkeinä. Faron kulttuuriperintösopimuksen toimeenpanoon toivottiin myös vauhtia.

Kotiseutupostin tästä numerosta voit lukea lisää sekä kestävyiden kuntakampanjasta että kulttuuriperintökeskustelun tuloksista.

Riitta Vanhatalo

Sisällysluettelo

**Rakkaus omaan
tuppukylään löytyi
Pohjoisesta**

Kuva: Janni Tasanko.

4

**Jussi Nuorteva
valitsee Vuoden
kotiseututeoksen 2022**

Kuva: Anna-Majja Halme.

12

**Lasten ja nuorten
ajatuksia kotiseudusta
ja kulttuuriperinnöstä**

Kuva: Nurmijärven kuva-
taidekouluun oppilaat.

26

Elämyksellistä oppimista kartanomiljöössä

Kuva: Jussi Saarijärvi.

16

6 Seikkailu Alvar Aallon jalanjäljillä

8 Kotiseutuliitto jakoi 15 500 euroa kotiseututyöhön

10 Pihlajaveden Aisapuulle Vuoden kotiseututeko -palkinto

11 Ylöjärven Muistia aktivoidaan koulussa

14 Kotiseututyö on osa kestävää elämäntapaa

15 Kotiseututyötä Metsäkylän koulussa

18 Made in Heinola on Vuoden kotiseututeos

20 Pohjoisen Euroopan Livind-hanke etsimään elävän perinnön malleja

21 Kampanjoimaan kestävyiden puolesta!

22 Rovaniemi kutsuu juhlimaan kotiseutupäiviä syyskuussa 2022

24 Vahvoilta juurilta kohti tulevaisuutta

28 Kestävän korjaamisen polulla

29 Tutkimusmatka Otaniemeen

31 Mitä jätämme tuleville sukupolville?

A woman with long blonde hair and glasses, wearing a black dress, stands on a cobblestone path. She is holding a light blue and white folding fan. Behind her is a large pile of smooth, grey and brown rocks. In the background, a tall, rough stone wall rises, and to the right, a wooden building is partially visible. The scene is lit with warm, golden light, suggesting late afternoon or early morning.

Nuori kotiseuturakkaus

**Rakkaus omaan
tuppukylään löytyi
Pohjoisesta**

Teksti ja kuvat: Janni Tasanko

Olen kotoisin Hämeestä, Hämeenlinnan eteläpuolella sijaitsevalta pikkupaikkakunnalta nimeltä Turenki. Kävin lukion kuitenkin Hämeenlinnassa, joten Hämeenlinnasta tuli minulle kuin toinen koti. Rakastan sen mukulakivisiä katuja, vanhoja rakennuksia, linnan aluetta ja Vanajaa. Turengissa rakastan vanhaa juna-asemaa, Pyhän Laurin kirkon aluetta ja keskustan uinuvaa tunnelmaa.

Olen lyhyen elämäni aikana asunut jo lähes kymmenellä eri paikkakunnalla, mutta Hämeenlinna ja Turenki ovat edelleen minulle kotipaikkakuntia, ja siellä olen kaikista onnellisin. Nykyään asun Rovaniemellä, joten matka kotiseudulle on usein pitkä, mutta matka tuntuu kuin jännittävältä seikkailulta, jota aina odottaa innolla.

Kerään kotiseutuni esineitä

Rakkaus kotiseutuuni näkyy sekä kotona että työpaikalla. Työhuoneesta löytyy kuva Turengin juna-asemasta ja Hämeen Linna-muki, kotoa taas löytyy Hämeen linna-asitiipyehe.

Pyrin keräämään mahdollisimman paljon kotiseutuuni liittyvää esineistöä, koska se tuo minulle kotoisan olon. Myös tietyn jäätelön syömisestä tulee kodikas olo, onhan Turengissa jäätelötehdas, jonne teimme lapsuudessa useita luokkaretkiä. Harmi ettei vohveleita enää tehdä tehtaalla, koska joka kesä koko pieni kylä tuoksui vaniljavohveileilta.

Nuorena hieman häpesin, että olin pieneltä paikkakunnalta, joka usein etelästä katsottuna vaikuttaa tuppukylältä. Olen kuitenkin työni, koulutukseni ja kiinnostuksieni ansiosta päässyt tutustumaan kotipaikkakuntieni historiaan ja olen oppinut arvostamaan niitä ihan uudella tavalla. Nyt olen vain ylpeä kotiseudustani. Myös erilaiset somekanavat – esim. Wanhaturenki-tili Instagramissa – tarjoavat minulle helpotusta koti-ikävääni.

Ehkä joskus vielä haluan asua kotiseuduillani, mutta nyt nautin pohjoisen pakkasista ja yöttömistä öistä. Paluu juurille tuntuu kaikista makeimmalta, kun sieltä on ollut pitkään pois.

"Nuorena hieman häpesin, että olin pieneltä paikkakunnalta, joka usein etelässä katsottuna vaikuttaa tuppukylältä. Olen kuitenkin työni, koulutukseni ja kiinnostuksieni ansiosta päässyt tutustumaan kotipaikkakuntieni historiaan ja olen oppinut arvostamaan niitä ihan uudella tavalla."

Janni Tasanko on 25-vuotias Rovaniemellä asuva hämäläinen. Hän työskentelee Lapin maakuntamuseossa kokoelma-amanuenssina. Tällä hetkellä Janni haaveilee omasta Janakkalan kansallispuvusta.

Lapset kirjaamassa ideoitaan koulun uusista toiminnoista rakennuksen pohjapiirroksiin.

Seikkailu Alvar Aallon jalanjäljillä

Teksti: Laura Lehtinen

Lapset ja nuoret valtasivat syyslomalla Tehtaanmäen koulun kahdeksi päiväksi. Työpajat Alvar Aallon vuonna 1939 suunnittelemassa koulussa sisälsivät havainnointia kaikilla aisteilla, tiloihin tutustumista, suunnittelua, muovailua ja rakentelua. 5–7-luokkalaisille järjestetty Tehdes-leiri tutustutti heidät tiedon, kokemusten ja tekemisen kautta muotoilun ja arkkitehtuurin maailmaan sekä paikalliseen kulttuuriperintöön.

Leiri oli pilottitoteutus arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen teemoista ja liittyi rakennuksen uuden käyttötarkoituksen etsintään: Tehtaanmäen koululle Kouvolan Inkeröisissä etsitään uutta käyttöä koulutoiminnan päättyessä. Majoituspaikka-

na oli Kymijoen rannalla sijaitseva Nuorisokeskus Anjala.

Nuorisokeskuksen jopoilla polkaistiin patosiltaa pitkin Ankkapurhan kulttuuripuiston läpi koululle. Kulttuuripuisto on kerroksellinen kulttuuriperintökokonaisuus – kartanomiljööstä teollisuusperintöön ja puuarkkitehtuurista Aallon moderniin asuinalueeseen.

Omakehtaisella kokemuksella tietoa Aallon arkkitehtuurista

Lapset saivat ideoida tehtävissä vapaasti. Koulusta kerättiin tietoa havainnoimalla ja tiloja itse kokemalla. Liikuntasalia havainnoitiin liikkumalla ja eri aistein. Yhteistyöllä rakennettiin maja liikuntasaliin. Kuljettiin kerros hätäuloskäynnin kierreportaita. Jokai-

selle muodostui omakohtainen tilakokemus Alvar Aallon arkkitehtuurista ja muotoilusta.

Ohjaajat toivat tietopohjaa ja antoivat arjen esimerkkejä. Opittiin esimerkiksi valosta rakennuksissa ja siivouksessa tarvittavista muotoilluista esineistä. Tieto ja kokemus konkretisoituivat itse tekemisen ja kokeilun kautta.

Askarrellut paperilyhdyt havainnollistivat valon käyttäytymistä. Silkkisavesta sai muotoilla omannäköisiä astioita. Eri materiaaleista rakennettiin unelmien koulu mistä tahansa aiheesta, kunhan siellä voisi oppia jotain. Lapset haastettiin miettimään oppimisen tapoja. Viemärirotan koulussa putkistoissa opittiin esimerkiksi kierrätyksestä.

Kuvaamalla fokus yksityiskohtiin

Sisällöt ja monipuoliset tekemisen tavat vaikuttivat osallistujille mieluisilta. Osa sisällöistä oli joillekin tuttuja, monelle oli paljon uutta. Leirillä ”oli kivempaa kuin koulussa”.

Erityisesti mieluinen oli valokuvaustehtävä, jossa lapset saivat itse valita talon julkisivuisia itseään kiinnostavan yksityiskohdan. Kuivat otettiin polaroid-kameralla, mikä herätti

Arkin kehrittelemä karkkitehtuuri-työpa- ja oli pidetty ohjelmanumero. Karkeista ja hammas-tikuista rakennettiin mahdollisimman korkea torni.

Kuva: Anu Vainio.

”Tekeminen konkretisoi myös sen, että oppiminen ja suunnitelman jalostuminen tapahtuu kokeilun ja virheiden tekemisen kautta.”

kiinnostusta. Ehkä tänä päivänä harvinainen, omasta havainnosta saman tien printattu fyysinen esine lisäsi tehtävän mielekkyyttä? Aina-kin myös päivää dokumentoineissa aikuisissa kamerat herättivät innostusta.

Leiri tarjosi kokonaisvaltaisen kokemuksen luovasta ajattelusta, oppimisesta, luovuudesta voimavarana ja omaehtoisesta suunnittelusta. Toiminnallinen oppiminen tapahtui kiinnostavan tekemisen sivussa – ja monipuolisien välinein ja risteävien teemojen kautta.

Muotoilu- ja arkkitehtuurikasvatus tukivat hyvin toinen toisiaan. Tekeminen konkretisoi myös sen, että oppiminen ja suunnitelman jalostuminen tapahtuu kokeilun ja virheiden tekemisen kautta.

Koulu oli hyvä paikka pilotille

Tehtaanmäen koulu tarjosi kiinnostavaa puitteita teeman pilotointiin. Leikki ja oppiminen levittäytyivät koko rakennukseen. Luovuus vaatii vapautta, aikaa ja inspiroivat tilat.

Kehittämistyötä rakennuksen uuden käytön löytymiseksi jatketaan ja uusia sisältöjä hahmotellaan.

Leiri toteutui Kouvolan kaupungin, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Luovien alojen ja Nuorisokeskus Anjalan yhteistyönä Kymin 100-vuotissäätiön tuella. Pedagogisesta sisällöstä leirillä vastasivat Jaana Räsänen Lasten ja nuorten arkkitehtuurikoulu Arkista sekä Mari Savio ja Anna Kokki Suomen muotoilukasvatusseurasta.

Tehdes – tehdessä oppi!

Laura Lehtinen on TKI-asiantuntija, kulttuuriperintöasiantuntija Luovien alojen tutkimusyksikkö Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kotiseutuliitto jakoi 15 500 euroa apurahoja kotiseututyöhön

Kotiseudulle-apurahat Joensuuhun, Mikkeliin, Rovaniemelle, Kesälahdelle, Hauholle ja Alahärmään

Kotiseutuliitto on jakanut toisen ja viimeisen erän Kotiseudulle-apurahoja. Apurahan saivat Pohjois-Karjalan Kotiseutuyhdistysten Liitto Joensuussa, Mikkel-Seura, Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Toto, Kesälahti-Seura Kiteellä, Hauho-Seura Hämeenlinnassa ja Härmä-Seura Alahärmäsä Kauhavalla.

Liitto jakoi tällä kertaa 15 500 euroa 2000–3000 euron suuruisia apurahoja uutta kehittävään, innovatiiviseen kotiseututyöhön.

Apurahojen jakamisessa painotettiin toimintaa uudenlaisen kotiseututyön toimintamallien kehittämiseen ja levittämiseen, kestävää kehitystä edistävää kotiseututyötä, lasten ja nuorten kotiseututoimintaa, vuorovaikutteisuutta ja viestintäkampanjoita. Kriteerinä oli myös mallin käyttökelpoisuus muualla.

Miun kotiseutu

**Ylisukupolvinen yhteistyöhanke –
Pohjois-Karjalan Kotiseutuyhdistysten
Liitto, Joensuu, 3 000 euroa**

Hankkeen tarkoituksena on ylisukupolvisen kotiseututyön toimintamallin jalkauttaminen Pohjois-Karjalaan. Maakunnan kouluille ja kuntien nuorisotoimelle sekä aikuisväestölle suunnattu tiedotus- ja yhteistyökampanja to-

teutetaan yhteistyössä maakunnan kotiseutuyhdistysten ja -museoiden, Pohjois-Karjalan museon ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa.

Hankkeessa hyödynnetään Ylisukupolvinen kotiseututyö -verkko-opasta ja Mestarit & kisällit -hankkeen kokemuksia ja verkostoa.

Digitaalinen seikkailupeli

Peli Mikkelin paikallishistoriasta pelattavaksi autenttisilla paikoilla – Mikkel-Seura, 3 000 euroa

Etupäässä lapsille ja nuorille suunnattu seikkailupeli opettaa historia- ja paikkatuntemusta uudella tavalla. Peliä pelataan älylaitteella, yksin tai ryhmässä. Mobiilipaikannukseen perustuvaa peliä pelataan ulkona paikallishistorian autenttisilla paikoilla. Tarkoitus on löytää kaikki pelissä olevat rastit ja siten suorittaa peli loppuun. Rastit nostavat esiin historiallisesti merkittäviä paikkoja ja henkilöitä. Peliä pelataan ulkona kaupunkiympäristössä.

Perinnettä leikkien

Kotiseutumuseo perinnetyön elämys- ja oppimiskeskuksena, kohderyhminä lapset

ja nuoret – Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto, Rovaniemi, 2 400 euroa

Perinnettä leikkien -hankkeen tarkoituksena on kehittää Rovaniemen kotiseutumuseosta myös lapsia ja nuoria houkutteleva kotiseutu- ja perinnetyön elämys- ja oppimiskeskus.

Tavoitteena on tuottaa kyläyhteistyöhön esimerkki lasten ja nuorten museopolusta, jonka varteen on piilotettu etsittäviä satuhahmoja sekä kotisivuista, jonne on laadittu museokäynnille houkuttelevia ennakotehtäviä. Museon perinnehuoneeseen sijoitettava kartta toimii laajasti alueen kylien lasten ja nuorten palvelujen markkinoinnin apuvälineenä.

Kestävä kotiseutu

Kestävän kehityksen työkirja kotiseututyöhön – Kesälahti-Seura, Kesälahti, Kitee, 2 800 euroa

Hankkeessa tutkitaan missä ja miten kotiseutuyhdistysten ja kotiseutumuseoiden toiminoissa tulisi huomioida ekologiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuurilliset vaikutukset sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Hankkeessa toteutetaan asiaan liittyvä valtakunnallinen kysely, jossa selvitetään kotiseutuyhdistysten kestävän kehityksen huomioimisen nykytilaa ja suunnitelmia. Hankkeessa tehdään kotiseutuyhdistysten käyttöön kestävän kehityksen työkirja.

Herää Halppari!

Historiaa digitaalisin muodoin ja uudella kerronnalla laajalle kohderyhmälle kouluista palvelutaloihin – Hauho-Seura, Hämeenlinna, 2 000 euroa

Hauho-Seura ylläpitää Kotkon ulkomuseoaluetta, jonka sydän, 1700-luvulla rakennettu Halpparin talo, tarinallistetaan esittelemään talonpoikaiselämää ja aikakausia

pitäjässä vaikuttaneiden henkilöiden kautta. Apurahalla tuotetaan joulun alla talossa järjestettävään Sota-ajan joulu -tapahtumaan lyhytfilmi, pohjautuen seuran perustajiin kuuluneen talousneuvos Hugo Tupalan kirjoitukseen joulusta sota-aikaan vuonna 1943, kun hauholaiset matkasivat Syvärille viemään JR 44:n miehille joulutervehdyksiä kotipitäjästä.

Härmän käräjätalo

Historiaa ja tehokasta uusiokäyttöä, mm. saaneerauksen digitaalinen dokumentointi – Härmä-Seura, Alahärmä, Kauhava, 2 300 euroa

Härmä-seura on hankkinut Härmän käräjätalon omistukseensa vuonna 2018. Rakennusta on korjattu Museoviraston ja kaupungin kanssa yhteistyössä laaditun kunnostussuunnitelman mukaisesti. Kunnostustyöt ovat käsittäneet vesikaton, yläpohjan kuin hirsirungon. Parhaillaan korjataan rakennuksen sisäosia.

Tavoitteena on kotiseututietoisuuden lisääminen, kiinnostuksen herättäminen rakennusperinteeseen ja vanhoihin työtapoihin, oppimisprosessin alku koskien rakennusperinteen hyödyntämistä. Kohde on herättänyt suurta kiinnostusta, ja tiedon jakaminen ympäristöön ja mediaan on oma osansa hankkeesta korjaustöiden lisäksi.

Teksti: Anna-Maija Halme

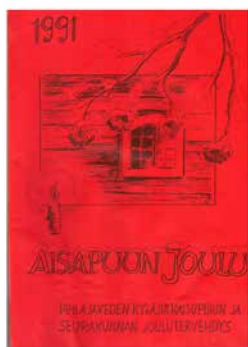
Taustalla keräys

Kotiseudulle-varat on koottu Kotiseutuliiton organisoimalla keräyksellä. Alkuperäisenä tavoitteena oli perustaa säätiö, jonka tehtäväksi määriteltiin paikallisen kotiseututyön ja kotiseutututkimuksen tukeminen. Nyt varat käytetään samaan käyttötarkoitukseen mutta suoraan ilman säätiötä.

Pihlajaveden Aisapuulle Vuoden kotiseututeko -palkinto

Keuuruun Pihlajavedellä ilmestynvä Aisapuu-lehti on palkittu Vuoden kotiseututekona. Aisapuu perustettiin vuonna 1991 Keuruun kansalaisopiston kyläjulkaisupiirissä, ja se on ilmestynyt siitä lähtien neljä kertaa vuodessa jo 30 vuoden ajan. Lehdellä on iso merkitys seudun tiedotuskanavana.

Lehteä julkaisee nykyisin Pihlajaveden kotiseutuyhdistys, mutta lehti tehdään yhä edelleen kansalaisopiston kurssilla.

Aisapuu 30 vuotta sitten ja tänä päivänä.

”Kansalaisopiston kannalta tarkoituksena on opetella tekemään julkaisukelpoisia tekstejä. Kotiseutuyhdistyksen pyrkimyksenä puolestaan on pitäjän historian tallentaminen sekä keskustelu nykypäivän asioista, ongelmista sekä tulevaisuuden suuntaviivoista”, Pihlajaveden kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja ja Aisapuun päätoimittaja Kari Kotiranta kertoo.

Iso merkitys identiteetille

Aisapuun painos on 570 kappaletta, ja lehti on tilattu yli 400 kotitalouteen. Asukkaita Pihlajavedellä on kaikkiaan 400, ja iso osa ti-

laajista asuu siis Pihlajaveden ulkopuolella. Pihlajaveden entiset asukkaat pysyvät lehden avulla perillä kylän tapahtumista. Lehteä on lähetetty Amerikkaan ja Australiaan saakka.

Pihlajaveteläiset ovat hämmästyttävän aktiivisia muillakin saroilla. Kotiseutumuseon lisäksi pitäjässä on tietokonemuseo ja Korpikirjasto – kokoelma vanhaa kirjallisuutta, jonka tiloissa luetaan ja keskustellaan kirjallisuudesta. Kylässä on useita vapaaehtoisvoimin ylläpidettyjä yhteisiä tiloja.

Erään hankkeen myötä kylään rakennettiin tyylikäs nettisivusto mypihlajavesi.fi. Hankkeen päättyttyä yksi kyläläisistä on ylläpitänyt sivustoa vapaaehtoisena. Osa Aisapuun artikkeleista on kuunneltavissa kirjoittajan itsensä lukemana tällä sivustolla.

Päätöksen Aisapuun palkitsemisesta teki Kotiseutuliiton hallitus. Edellinen vuoden kotiseututeko -palkinto myönnettiin vuonna 2018.

Teksti: Anna-Maija Halme

Perustelut valinnalle

Kylälehti täyttää 30 vuotta. Lehti on vahva identiteetin rakentaja ja ylläpitäjä. Kylä elää ja toteutuu lehden kautta fyysisistä olemustaan laajemmalla alueella. Kirjoittajat ovat kyläläisiä tai entisiä kyläläisiä, ja kirjoittajasukupolvia on löytynyt aina uusia. Lehteä julkaistaan myös audiona.

Ylöjärven Muistia aktivoidaan koulussa

Teksti: Hannu Puttonen

Ylöjärvellä etsitään aktiivisesti tapoja pitää kunnan menneisyyttä läsnä nykyhetkessä. Yksi keskeinen väline tähän on digitaalinen kotiseutuarkisto *Ylöjärven Muisti*. Se hyödyntää topoteekki-alustaa ja käsittää nykyään yli 11 000 dokumenttia – valokuvia, ääni- ja videomateriaalia, lehdistä, leikkikkeitä sekä kaikkiin näihin liittyviä tarinoita. Ne esittelevät Ylöjärveä ja sen historiaa, osin nykypäivääkin. Tavoitteena on paikallistuntemuksen lisääminen ja historiatiedon saavutettavuuden parantaminen.

Uusien ikäpolvien tavoittamiseksi ja elävänä pitämiseksi Ylöjärven Muisti on viety koulumaailmaan. Ylöjärven lukiossa on tehty arkistoa hyödyntäviä ryhmitöitä. Niissä oppilaat ovat ensin tutustuneet sivustoon ja valinneet sitten itseään kiinnostavan paikan tai teeman, josta arkistossa on vanha valokuva. Sen jälkeen on menty paikan päälle ottamaan itse valokuvia nykyhetkessä, tutkittu ja vertailtu vanhan ja uuden otoksen eroja sekä rakennettu niistä lopulta ennen ja nyt -kollaasi.

Oppilaiden töitä on sisällytetty osaksi Ylö-

järven Muistia näyttöinä 2000-luvulla syntyneen sukupolven kotiseutunäkemyksestä.

Paikallinen Kuvataidekoulu Piirto taas on käyttänyt Muistin materiaalia, kuvia ja ääniä oppilastöiden lähtökohtina ja kimmokkeena.

Keskeistä on, että yhteisöllinen muisti joukkoistetaan käyttöön. Kaupunkilaisten toivotaan ottavan osaa projektin toteutukseen, aineiston keruuseen ja taustoitukseen. Yksi muistaa ehkä paikan, toinen nimet, joku tarkan vuosiluvun.

”Hanke arkistoi sen, miten kuntalaiset ovat kokeneet elämää. Ylöjärven muisti kertoo kaupungin epävirallisen historian kirjon”, todetaan Ylöjärvi-Seurasta.

Sivusto avattiin virallisesti vuoden 2019 joulukuussa. Monivuotinen projekti kuuluu luontevasti Ylöjärvi-Seuran toimintaan, ja se vastaa projektin toteutuksesta. Sisältöön voi kuka tahansa kuntalainen vapaasti vaikuttaa.

Ylöjärven Muisti

ylojarvenmuisti.ylojarviseura.net

Arkisto

ylojarvi.topoteekki.fi

Kaiharin kauppa Ylöjärvellä vuosikymmeniä sitten ja nyt.

Kuvat: Ylöjärven Muisti.

Kansallisarkiston kaikki kärkepöytäkirjat on jo digitoitu. Nyt käynnissä on materiaalin siirtäminen tekoälyn avulla kokotekstiksi, jota kone kykenee lukemaan ja johon voi kohdistaa hakuja. Aineiston määrän kasvaessa kone oppii kaiken aikaa paremmin tunnistamaan vanhoja käsialoja. Verkkoon on laitettu 1,4 miljoonaa sivua kärkepöytäkirjoja.

Jussi Nuorteva valitsee Vuoden kotiseututeoksen 2022

Kansallisarkiston pääjohtaja on paikallisen historiankirjoituksen näköalapaikalla

Kansallisarkiston juuri eläkkeelle siirtyvä pääjohtaja Jussi Nuorteva valitsee Vuoden kotiseututeoksen ensi vuonna.

Nuorteva on seurannut kotiseutukirjallisuuden syntymistä näköalapaikalla valtionarkistonhoitajana vuodesta 2003 lähtien. Iso osa paikallishistorioiden merkittäviä lähteitä, mm. käräjäpöytäkirjat, on sijoitettu Kansallisarkistoon. Pöytäkirjoista on ammennettavissa paljon muutakin kuin elämän laitapuolen tarinoita. Siellä ovat mm. tiedot perinnönjaosta ja maan osituksesta, joista saa paljon tietoa ihmisten arkisesta elämästä.

Isojen paikallishistorioiden tekeminen on vähentynyt vuosien mittaan, kun isot suurteokset on saatu valmiiksi.

”Nykyisin tehdään enenevässä määrin pienempiä ja johonkin aiheeseen syvälle meneviä teoksia”, Nuorteva kertoo.

Maakunnallisesti kaikki alueet ovat hyvin edustettuina paikallisessa historiankirjoituksessa. Joitakin seutuja harrastetaan tosin enemmän – esimerkiksi Ahvenanmaa kiinnostaa manteeen asukkaita retkeilyn myötä. Myös omat juuret kiinnostavat. Siksi syrjäseudutkin kiinnostavat kotiseutukirjojen tekijöitä.

Sen sijaan kaupunginosatasolle mentäessä eri asuinalueiden välillä on isoja eroja. Vau- raista kaupunginosista tehdään paljon tutki- musta ja kirjoja – yksittäisistä taloistakin. Sen sijaan työväen lähiöt ovat jääneet vähemmäl- le huomiolle. Katveeseen on monilta alueil- ta jäänyt myös kaupungistumisen historia ja muu uudempi historia 1960–80-luvuilta.

Maahanmuuttajista ja lähiöistä saatava lisää teoksia

”Olisi hyvä, että maahanmuuttajia kannus- tettaisiin kirjoittamaan paikallishistorioita”, Nuorteva huomauttaa.

Kotiseutukirjallisuus tukee integroitu- mista ja identiteetin rakentumista. Maahan- muuttajat hyötyisivät erityisen paljon hengen nostatuksesta. Se voisi vähentää jengiytymis- tä ja rikollisuutta, joita juurettomuuden ja ar- voston puutteen kokemus tuottavat.

Nuortevan omat juuret ovat Helsingissä se- kä Loviisan lähellä Lapinjärveen kuuluneessa Pukaron kartanossa. Hänen äitinsä suku oli äi- dinisän puolelta Kirvusta ja äidinäidin puolel- ta merenkävijäsukua Viipurista ja Koivistolta. Hänen isoenonsa Jopi (Hiob) Kurki työskente- li isojen valtamerilaivojen kapteenina ja aivan loppu-uransa, Karjalan menetyksen jälkeen, Suomenlinnan lautan kapteenina – uljaan uran vaatimaton päätös.

Paikallishistorian tekemisestä Nuorteval- la on tuoretta kokemusta Kansallisarkiston tutkimusjohtajan, dosentti Päivi Happonen kanssa toimittamansa ja isolta osin kirjoit- tamansa Viapori-Suomenlinnan historian myötä. Kirja ilmestyi toukokuussa tukemaan

**Ehdotukset
Vuoden kotiseututeos
-kilpailuun**

[www.kotiseutulitto.fi/toiminta/
palkinnot-ja-kilpailut/vuoden-
kotiseututeos](http://www.kotiseutulitto.fi/toiminta/palkinnot-ja-kilpailut/vuoden-kotiseututeos)

Kansallisarkistossa parhaillaan esillä olevaa Viapori-Suomenlinna – Kolmen valtakunnan linnoitus 1748–2021 -näyttelyä. Näyttely on avoinna vuoden 2022 syyskuuhun saakka.

Nuorteva toimii Suomenlinna-keskusta ylläpitävän ja saaren kulttuuriperintöä vaalivan

Ehrensverd-seuran puheenjohtajana. Eläkkeelle jäätyään hän jatkaa lisäksi Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kanslerina.

Teksti: Anna-Maija Halme

Kotiseututyö on osa kestävää elämäntapaa

Mikä on kotiseutukentän näkökulmasta tärkeää ja tavoittelemisen arvoista saada mukaan valtakunnalliseen kulttuuriperintöstrategiaan? Kotiseutuliitto järjesti työpajan kerätäkseen jäseniltä ja muilta yhteistyökumppaneiltaan tietoa asiasta. Aihetta tarkasteltiin kestävän kehityksen näkökulmasta.

"Yksinään ei pysty tekemään mitään. Meidän täytyy löytää sopivat kumppanit, joiden kanssa lähdetään viemään työtä eteenpäin."

Muun muassa tällaisia asioita nousi esiin, kun Kotiseutuliitto järjesti lokakuussa työpajan valtakunnallisen kulttuuriperintöstrategian pohjamateriaalin keräämiseksi liiton jäsenistöstä ja yhteistyökumppaneilta. Teemana ollut kulttuuriperintö osana kestävää tulevaisuutta

Työpajan vastaukset lähetettiin osaksi valtakunnallisen kulttuuriperintöstrategian valmistelua. Ne ohjaavat myös Kotiseutuliiton kestävän kehityksen työtä.

"Jokainen voi myös yksilönä ja kansalaisena innostua tästä."

"Tärkeää että katsomme toiveikkaasti tulevaisuuteen."

ta sopi hyvin Kotiseutuliiton meneillään olevaan työhön määritellä, mitä kaikkea kestävä kehitys tarkoittaa konkreettisesti liiton ja sen jäsenyhdistysten toiminnassa.

"Usein syleillään maailmaa. Sekin on erittäin tärkeää. Kotiseutuliiton rooli on kuitenkin löytää konkreettisia ratkaisuja", Kotiseutuliiton hallituksen puheenjohtaja Sampo Suihko totesi alustuksessaan.

Teksti: Anna-Maija Halme

Työpajan annista lisää

www.kotiseutuliitto.fi/tarkeaa-olla-toiveikas-kotiseutuliiketyopajaili-omasta-annistaan-kulttuuriperintostrategiaan

Kotiseututyötä Metsäkylän koulussa

Teksti: Arja Ahlsved

Nurmijärven Metsäkylässä on yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuri. Koulumme lähestyessä 100 vuoden ikää, aloimme suunnittelemaan juhlia. Kouluremontin yhteydessä koulun tiloista oli löytynyt vanhoja opetusmateriaaleja, piirikirjaston kirjoja, oppilastöitä ja muuta mielenkiintoista, joten juhlassa päätettiin avata kylän ja koulun museo, joka sijaitsee koulun yhteydessä. Museon avajaiset pidettiin syksyllä 2007.

Sen hetkiset oppilaani järjestivät, laittelivat ja luettelivat museoon sopivat esineet, joita saimme lahjoituksina mm. entisiltä oppilailta, opettajilta ja kyläläisiltä. Lapset toteuttivat ajatusta ”tekemällä opimme” ja tutustuivat samalla kylän ja koulun historiaan.

”Uusille kylään muuttaneille perheille on järjestetty tutustumistilaisuuksia, joissa he museoon tutustumisen lisäksi tapaavat muita kylän asukkaita. Näin Metsäkylän koulu on koko kylän sydän ja yhdistävä tekijä.”

Luetteloituja esineitä museossa on 926, muita esineitä 234, kirjoja 710 ja kuvatauluja 181. Museo toimii myös monien projektien ja näyttelyjen tilana.

Tänä päivänä museomme on yhä toimiva. Uudet oppilaat saavat tutustua sekä entisajan kouluun että kylän historiaan siellä vieraillessaan. Uusille kylään muuttaneille perheille on järjestetty tutustumistilaisuuksia, joissa he museoon tutustumisen lisäksi tapaavat muita kylän asukkaita. Näin Metsäkylän koulu on koko kylän sydän ja yhdistävä tekijä.

Kuva: Christer Ahlsved.

Arja Ahlsved haastatteli Anni Kujalaa – koulun entistä oppilasta – museolla. Kujala toivoo, että museo säilyisi jatkossakin ja kertoo, että kirjat ja esim. aikaisempien oppilaiden työt innostivat tutkimaan koulun ja kylän historiaa, myös sota-aikaa kylässä. Vanhat oppikirjat ja esim. kylän alkutalot kiinnostivat. Hän myös löysi museosta isoäitinsä kasvion. Näkemys ja arvostus kotiseutua, ja eväsesineistön myötä kouluruokailuakin, kohtaan kasvoi. Museossa käynti oli mukavaa vaihtelua. Kujala kertoo, että opista on ollut hyötyä myöhemmin koulussa.

Museon esineistöä.

Kuva: Arja Ahlsved.

Arja Ahlsved on eläkkeellä oleva luokanopettaja ja mukana Nurmijärvi-Seuran toiminnassa. Työuransa hän on tehnyt luokanopettajana Nurmijärven Metsäkylän ala-asteella vuosina 1972–2011. Vuosien aikana kylä ja sen asukkaat tulivat tutuiksi.

Elämyksellistä oppimista kartanomiljöössä

Teksti: Tiina Saarijärvi

Urajärven kartanomuseo Asikkalassa on todellinen kulttuurihistoriallinen helmi. Joitakin vuosia sitten museon kohtalo oli jo vaakalaudalla, mutta museotoiminta jatkui sittenkin paikkakuntalaisten perustaman Urajärven kartanon ystävät ry:n luotsaamana. Yhdistys otti 2016 hoitaakseen museon opastustoiminnan ja ryhtyi sitä myös kehittämään.

Melko pian syntyi yhdistyksen piirissä ajatus, että museomiljöö olisi mainio oppimisympäristö eri-ikäisten koululaisten ja opiskelijoiden käyttöön – juuri sellaisen elämyksellisen ja ilmiöpohjaisen opetuksen paikka, jota uudistuneet opetussuunnitelmat edellyttivät.

Niinpä käynnistettiin 2018 kouluyhteistyöhanke, jolle saatiin rahoitus Päijänne Leaderin kautta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta sekä perustettiin ns. koulutiimi. Tavoitteena oli saada alulle sellainen sujuva kouluyhteistyö, joka voisi jatkua ja kehittyä myös hankkeen jälkeen.

Tehtäväreittejä, työpajoja, leikkejä ja tutkimusta

Hankkeen aikana ilmaisille koululaisvierailuille osallistui 550 kävijää pääasiassa Asikkalasta, mutta myös Heinolasta, Sysmästä

Loista pimeässä uudella Kotiseutuliiton heijastimella

Heijastinta koristaa Kotiseutuliiton logo ja
toisella puolella maskottilintu Kotonen.

Tilaa itsellesi tai lahjaksi
Kotiseutuliiton nettikaupasta:
www.kotiseutuliitto.fi/kauppa/

Hinta 2 kpl 5€ tai 5 kpl 10€ (sis. postikulut)

Huom! Jäsentyönteisöille myös jälleenmyyntimahdollisuus
Kysy lisää Kotiseutuliiton toimistosta.

ja Lahdesta, peruskoulun eri luokkatasoilta. Ohjelmaksi kehiteltiin tehtäväreitettä, työpaikkoja ym. aktiviteetteja. Museolle hankittiin perinneleikki- ja luonnontutkimusvälineitä. Vierailujen tueksi laadittiin vielä verkkomateriaalia Kotiseutuliiton eMuseo-alustalle.

Opintoretket kartanolle aktivoivat koko kyläyhteisöä, joka osallistui toteutukseen monin tavoin. Erään ryhmän opettaja totesikin vierailuohjelmaa suunniteltaessa: ”Ihan kuin me päästäisiin kylään sinne teidän kylälle!”

Hanke päättyi 2020. Harmillisesti koronapandemia hieman sotki jatkosuunnitelmia. Yhdistyksen iloksi koulut kuitenkin ovat löytäneet tiensä museoon myös hankkeen jälkeen.

Tiina Saarijärvi toimi koulutiimin vetäjänä ja yhteistyön pääkoordinaattorina luoden suhteita koulumaailmaan ja suunnitellen vierailuja yhdessä pilottiryhmien opettajien kanssa.

”Ekana bussi vei meidät Urajärven koululle. Siellä me tehtiin katajasta äitienpäivälahjaksi avaimenperä. Seuraavaksi päästiin hevosen kyydissä kartanolle. Siellä me tutustuttiin tosi vanhoihin esineisiin. Sen jälkeen vielä mentiin rantaan ja etsittiin vedestä ötököitä. Ryhmämme löysi suursukeltajan ja vesimittarin.”

Aleksi 3A, Heinolan Kailaan koulu

Kuva: Jussi Saarijärvi.

Lisää kouluyhteistyöstä

www.urajarvenkartanonystavat.fi

www.urajarvenkartano.blogspot.com

Koululaiset saapuivat museolle ilmaisella tilausajokyydillä, mutta kartanoalueella saatettiin liikkua hevosella.

Vuoden kotiseututeos

Vuoden kotiseututeos palkinnon julkistaminen Turun kirjamessuilla 2021. Lavalla olivat Tiina Merisalo, Sirpa Juuti, Terhi Pietiläinen, Jukka Hako ja Teppo Ylitalo.

Made in Heinola on Vuoden kotiseututeos

Terhi Pietiläisen ja Sirpa Juutin toimitama *Made in Heinola – Retkiä kaupungin kulttuuriperintöön* on valittu Vuoden kotiseututeokseksi.

Vuoden kotiseututeoksen valitsi tänä vuonna Museoviraston pääjohtaja Tiina Merisalo kolmen finaaliin yltäneen teoksen joukosta. Merisalo julkisti valintansa Turun kirjamessuilla lokakuun alussa järjestetyssä tilaisuudessa, jossa keskusteltiin kotiseutukirjallisuudesta. Kunniakirjan luovutti yhdessä Merisalon kanssa Vuoden Kotiseututeos -raadin puheenjohtaja Jukka Hako. Keskusteluun osallistui raadin jäsen Teppo Ylitalo.

Merisalo luonnehtii 29 artikkelista koostuvaa teosta monipuoliseksi ja laaja-alaiseksi kotiseutukirjaksi, jossa yksityinen elämä ja yleiset ilmiöt limittyvät mukavalla tavalla.

Kirja on Heinolan kaupunginmuseon näyttelyn oheisteos. Nimen alkuosa kuuluu lausua hämäläisittäin Meitin Heinola.

”Artikkelien aiheet kattavat kauniisti jopa kuinkin koko elämänsäkirjon. Ne alkavat alueen koko myöhempään historiaan vaikuttaneesta geologisesta muotoutumisesta ja esihistoriasta ja kuvaavat tärkeitä 1800–1900-luvun ilmiöitä”, Merisalo toteaa perusteluissaan.

Kirja on ilmestynyt vuonna 2020, ja sen on kustantanut Heinolan kaupunginmuseo. Kir-

jan rahoittamiseen on osallistunut lisäksi Marjatta ja Eino Kollin säätiö.

Esiin Heinolan kokoaan suurempi merkitys

Kirja tarjoaa syväluotauksia heinolalaiseen ja hämäläiseen kulttuurihistoriaan. Teoksen artikkeleiden kirjoittamiseen on osallistunut 19 asiantuntijaa. Osa artikkeleista on tietoisikujen tapaisia tiiviitä katsauksia, osa laajempia tutkielmia. Kuten museon nykyinen työ, myös osa artikkeleista ammentaa perinteisten lähteiden, kuva- ja esineaineistojen lisäksi aineettoman kulttuuriperinnön aineistoista.

”Teos nostaa näkyviin pikkukaupunki Heinolan kokoaan suuremman aseman ja merkityksen. Paikka on Savon, Kymenlaakson ja Hämeen kulttuurisella risteysalueella, johon muuttajat ja liikkujat eri aikoina eri taustoista ja paikoista ovat tuoneet kulttuurivaikutteita”, Merisalo toteaa.

Valinta kolmen hyvän teoksen välillä oli vaikea, mutta lopulta voittaja tuntui selvältä.

”Teoksen ulkoasu ja taitto on selkeä ja kuvitus kiinnostavaa. Tietolaatikoista löytyy täydentävää tietoa. Nootitus ja lähteet ovat moitteettomat, ja myös toimitus on ollut kiitettävän huolellista. Teos on kaiken kaikkiaan tasapainoinen ja lukijaystävällinen, siis helposti lähestyttävä”, Merisalo mainitsee.

Kilpailussa oli mukana 35 tuoretta kotiseutukirjaa ja paikallishistoriaa.

Finaaliin päässeet kirjat valitsi Suomen Kotiseutuliiton asettama raati. Raadin puheenjohtajana toimii historioitsija ja kotiseutukirjojen asiantuntija Jukka Hako Vantaalta, ja jäseninä ovat Kansallisarkisto Oulun johtaja Vuokko Joki Oulusta ja museonjohtaja Teppo Ylitalo Jämsänkoskelta.

Vuoden kotiseututeos on valittu vuodesta 2009 lähtien. Vuoden kotiseututeoksen palkitsemisella kannustetaan kotiseutukirjojen tekijöitä ja tuodaan näkyvyyttä kotiseutukirjallisuudelle.

Teksti: Anna-Maija Halme

Kuva: Kalevi Peltola.

Made in Heinola -kirjan tekijäkaartia kaupunginmuseon uuden perusnäyttelyn avajaisjuhlassa elokuussa 2020. Kuvassa ovat vasemmalta oikealle: Leena Kekkonen, Matti Saarnisto, Henna Paasonen, Piritta Häkälä, Riitta Niskanen, Sanna Rantahalvari, Sirpa Juuti (teoksen toinen toimittaja), Janne Ridanpää ja Maarit Nurminen. Taustalla seisoo Terhi Pietiläinen ja kirjan julkaisun rahoittaneen Marjatta ja Eino Kollin säätiön asiamies Esko Kolli.

Kuva: Susanna kekkonen / Noor.

Pohjoisen Euroopan Livind-hanke etsimään elävän perinnön malleja

Museovirasto aloittaa uuden, kansainvälisen Livind – Luova ja elävä kulttuuriperintö Pohjoisen ulottuvuuden voimavarana -hankkeen. Se tuo yhteen kymmenen Pohjois-Euroopan maata, Pohjolan itsehallinnolliset alueet sekä Saamenmaan. Kotiseutuliitto on mukana hankkeessa, samoin Kulttuuriperintökasvatuksen seura ja Saamelaisneuvosto.

”Elävään kulttuuriperintöön lukeutuvat erilaiset taidot ja perinteiset käytännöt pitävät sisällään monia aineksia vastata tämän päivän ja tulevaisuuden haasteisiin, joita muun muassa ilmastonmuutos ja sen lieveilmiöt aiheuttavat. Osa luovista ratkaisuista, jotka ovat sekä ympäristön, yhteisöjen että talouden kannalta kestäviä, voivat tulla läheltämme, omista perimätiedoistamme ja -taidoistamme”, sanoo hankkeen projektikoordinaattori Elisa Kraatari Museovirastosta.

Käytännöllisiä keinoja, joilla elävä perintö tukee yhteisöjä

Hanke vahvistaa verkostoitumista näiden maiden ja alueiden välillä erityisesti aineettoman kulttuuriperinnön parissa. Hankkeessa etsitään käytännöllisiä tapoja, miten elävä

kulttuuriperintö tukee kestävästä kehitystä sekä tunnistetaan ja luodaan hyviä käytäntöjä, joilla elävää perintöä voidaan hyödyntää paikallisesti esimerkiksi koulutuksessa ja matkailussa.

”Elävä kulttuuriperintö on rikas ja monipuolinen voimavara, jota voidaan hyödyntää nykyistä paremmin pohjoisen alueiden kehittämistyössä”, Museoviraston erikoisasiantuntija Leena Marsio sanoo.

Hanke pohjaa Unescon aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimukseen, Euroopan Neuvoston Faron sopimukseen sekä YK:n kestävästä kehityksen ohjelman, Agenda 2030:n tavoitteisiin. Alueellisesti hanke vastaa Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden strategian 2021–2024 tavoitteisiin vahvistamalla alueen verkostoja ja rajat ylittävää yhteistyötä.

Hanke on rahoitettu suurelta osin ulkoministeriön Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön varoista, ja se jatkuu toukokuuhun 2023.

Lue lisää

[aineetonkulttuuriperinto.fi/
fi/livind](https://aineetonkulttuuriperinto.fi/livind)

Kotiseutublogissa uusi sarja:

Merkintöjä kaavoitus- ja rakentamislaki

Lue mitä kotiseutuasiantuntijat kirjoittavat uudesta kaavoitus- ja rakentamislaki -ehdotuksesta.

Kirjoittajina mm. Anders HH Jansson, Liisa Tarjanne ja Lasse Majuri.

www.kotiseutuliitto.fi/blogi

Kampanjoimaan kestävyyden puolesta!

Kestävä kehitys on yksi Kotiseutuliiton tämän hetken tärkeimmistä toiminnan kohteista. Haastamme jäsenemme mukaan kestävyyden kuntakampanjaan.

Miten mukaan kampanjaan?

Kestävyyden kuntakampanjaan voi osallistua monin tavoin. Esimerkiksi:

- Onko omalla kotikunnallanne jo kestävä kehityksen ohjelma? Ottakaa se käyttöönne ja ryhtykää soveltamaan yhdistyksen toiminnassa.
- Tarjoutukaa kunnan kumppaniksi kestävä kehityksen ohjelman toteuttamisessa ja siitä viestimisessä.
- Jos kotikunnallanne ei vielä ole kestävä kehityksen ohjelmaa, tehkää kuntalaisaloite sellaisen laatimiseksi. Tekstipohja kuntalaisaloitteen laadintaa varten löytyy kestävyyden kuntakampanjan verkkosivulta.

Kuva: Bisher Sawan.

Esimerkkejä verkkoon

Kotiseutuliitto jakaa mieluusti hyviä esimerkkejä kestävyttä edistävästä toiminnasta. Ilmoittakaa meille verkkosivulla olevan linkin kautta, miten olette kestävä kotiseututyön kampanjassa mukana.

Materiaalit ja ilmoittautuminen

[kotiseutuliitto.fi/toiminta/
hankkeet/kestavyden-
kuntakampanja](http://kotiseutuliitto.fi/toiminta/hankkeet/kestavyden-kuntakampanja)

Rovaniemi kutsuu juhlimaan Kotiseutupäiviä syyskuussa 2022

Teksti: Ulla-Kirsikka Vainio

Kiitollisina ja ilolla otamme vastaan arvokkaan tehtävän isännöidä vuoden 2022 Valtakunnalliset Kotiseutupäivät Rovaniemellä. Paljon on vettä virrannut Kemijoessa sen jälkeen, kun Kotiseutupäiviä viimeksi Rovaniemellä juhlittiin. Kuusikymmentä vuotta sitten, vuonna 1961, tuolloin tuoreella Rovaniemen kaupungilla oli kunnia olla kotiseutupäivien järjestäjä.

Rovaniemen kaupunki on vuosikymmenten saatossa kokenut monia muutoksia. Sodan

jälkeen tuhkasta jälleenrakennettu kaupunki tunnetaan nykypäivänä niin vireänä matkailukaupunkina, yliopistokaupunkina kuin tapahtumakaupunkina. Sen olemat kylät levittäytyvät laajalle, jopa yli 100 kilometrin päähän keskustasta. Olemmekin pinta-alaltaan Euroopan suurin kaupunki.

Kaupunkimme on aina ollut paikka, jonka kautta ihmiset, ideat ja vaikutteet ovat virranneet moniin suuntiin. Tämä avoimuus sekä pohjoisen hallinnon ja kaupan keskuksen

asema on muovannut kaupungistamme monipuolisen ja elinvoimaisen paikan asua, elää ja vierailla. Rovaniemelle on aina tultu pitkienkin taipaleiden takaa ja vieraat on vastaanotettu vieraanvaraisuudella. Moni täältä pois lähtenyt kaipaa takaisin ja palaa juurilleen. Sanomme usein, että Rovaniemi jää mieleen ja saa jäämään.

Kotiseutupäiviä on vietetty Lapissa aiemmin vain kolme kertaa. Nyt meillä on siis paljon syytä juhlaan. Rovaniemen kotiseutupäivien valmistelu on käynnissä jo täydellä tohinalla ja päivien suunnittelussa on mukana moninainen joukko eri alojen toimijoita. Luonnollisina yhteistyökumppaneina ovat aktiivinen kotiseutukulttuurin edistäjä Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry sekä osaamisen, sivistyksen ja luovuuden keskuksemme Lapin yliopisto.

Ohjelmaa rikastavat myös muut moninaiset yhteistyökumppanimme, kuten Rovaniemen matkailuoppaat, Rovaniemen kaupunginkirjasto, Taito Lappi, Rovala ja MoniNet, Rovaniemen seurakunta, Kansantanssi- ja musiikkifestivaali Jutajaiset, Puolustusvoimat ja Lapin sotilassoittokunta, Sulasol Lapin piiri, Rovaniemen saamelaisyhdistys MII ry ja Lapin maakuntamuseo - vain muutamia mainitakseni.

Koko Suomi juhlimaan Lappia

Kotiseutupäivien aikaan juhlitaan myös Rovaniemi-viikkoa, jolloin rakas kotikaupunkimme ja sen lähiympäristö täyttyvät moninaisista tapahtumista koko viikon ajan. Tarjonta mahdollistaa eläväiseen tapahtumavirtaan heittäytymisen kaikilla aisteilla.

Kotiseutupäiville odotetaan osallistujia ympäri Suomen juhlimaan koko Lappia ja sen asukkaita.

Päivien teemana on juuret ja kotiseutuidentiteetti: Tunnuslauseemme, kysymys "Mistä sie olet pois?" paikantaa ihmisen kotiseudulle ja joskus myös sukuun ja perheeseen. Lause on sananmukainen käännös saa-

men kielestä "Gos don leat eret?" Kysymyksellä on hahmoteltu ihmisen taustaa häneen tutustuttaessa.

Tämän siltoja rakentavan ja uteliaisuutta herättelevän kysymyksen myötä keräännymme kotiseutupäivien aikana yhdessä vaalimaan ja juhlistamaan kulttuuriperintöämme.

Kerromme juuristamme lukuisten tarinoiden kautta, joiden äärelle pääsette niin retkillä, konserteissa kuin kohtaamisissa paikallisten kanssa. Mukana ovat jätkäkulttuuri savottoineen ja legendaariset Rovaniemen markkinat, mutta myös sotien jäljet ihmisissä ja kaupunkikuvassa, sekä jälleenrakennusrakan yhteisölliset ponnistukset.

Karaokebussi Jaakko Laitisen mukana ja musiikkielämyksiä luontokirkossa

Rovaniemen kotiseutupäivien tapahtumia järjestetään sekä laajan kaupungin keskustassa että myös sitä ympäröivissä kylissä. Keskeisiä tapahtumapaikkoja ovat pohjoisesta ja arktisesta kulttuurista kertova Arktikum, Wihurin upean taidekokoelman ja Lapin kamariorkesterin kotina tunnettu Kulttuuritalo Korundi ja Alvar Aallon suunnittelema Lapia-talo – sekä tietysti Pöykkölän tunnelmallinen kotiseutumuseo jokirannassa.

Kotiseutupäivien ohjelmasta löytyy varmasti jokaiselle sopivaa, kiinnostavaa ja yllättävääkin ohjelmaa. Miltä kuulostaisi karaokebussikiertokierros kaupungissa Jaakko Laitisen mukana, tai musiikkielämys Somosen luontokirkossa? Entäpä jatsia ja runoutta Korkalovaaran kaupunginosassa, jossa moni rovaniemeläislähtöinen taiteilija on viettänyt nuoruuttaan?

Toivotan kaikki lämpimästi tervetulleiksi Rovaniemelle nauttimaan kanssamme lappilaisesta vieraanvaraisuudesta!

*Kaupunginjohtaja
Rovaniemen kaupunki*

Vahvoilta juurilta kohti tulevaisuutta

Uusia Mestarit & kisällit -ryhmiä on syntymässä: perinneleivontaa, talvikalastusta, graffititaidetta ja eMuseopolku

Kotiseutuliitto on vastaanottanut jo useita Mestarit & kisällit -hankkeen toimintarahahakemuksia eri puolilta Suomea. Suurin osa hakemuksista koskee täysin uusia ryhmiä. Eniten hakemuksia on saapunut Pohjois-Savosta sekä Uudeltamaalta. Nyt on syntymässä ryhmiä maakuntiin, joissa ei ole aiemmin ollut lainkaan Mestarit & kisällit -toimintaa.

Jo saapuneiden hakemusten perusteella Mestarit & kisällit -ryhmissä aiotaan mm. valmistaa perinneruokia, viljellä kasviksia, tehdä perinnekäsitöitä, retkeillä kotiseudun äärellä, tuottaa eMuseo-polku, harjoitella talvikalastusta sekä maalata sähkökaappeja.

Ryhmissä ammennetaan paikallisista pe-

rinteistä ja tarinoista.

Ensimmäistä kertaa ryhmien toiminnassa on nostettu esiin myös nuoria puhuttelevia kestävyiden teemoja. Rautalammit saapuneessa hakemuksessa on kiteytetty koko toiminnan tärkeys nostamalla teemaksi *Vahvoilta juurilta kohti tulevaisuutta*.

Ryhmiä on kannustettu huomioimaan toiminnassa yläkouluikäiset nuoret, sillä teini-ikäisille on harvoin tarjolla mitään vastaavaa ryhmätoimintaa. Ryhmiä kannustetaan käyttämään aktiivisesti ja luovasti myös digitaalisia työvälineitä. Niiden avulla voidaan dokumentoida tehtävää työtä, saada näkyvyyttä omalle toiminnalle ja levittää hyviä esimerkkejä myös muiden käyttöön.

Mestarit & kisällit -toimintarahaa voi yhä hakea

Ylisukupolvisten toimintaryhmien käynnistämistä kannustetaan toimintarahalla. Toimintarahaa voi hakea 15. tammikuuta saakka tai siihen asti, kunnes toimintarahoihin varattu summa on käytetty. Haulla kannustetaan sekä uusia että hankkeissa jo aloittaneita ryhmiä mukaan toimintaan tai jatkamaan jo aiemmin suunniteltua toimintaa.

Ryhmissä tavoitellaan mestariuden ja kisälliuden vastavuoroisuutta, yhteissuunnittelua sekä eri-ikäisten toteuttamaa yhteistä tekemistä ko-

tiseudun ja kulttuuriperinnön äärellä.

Hankekoordinaattori ohjaa ja tukee ryhmien syntyä ja toimintaa. Koordinaattorin voi myös kutsua kylään tai etätapaamiseen auttamaan juuri teidän yhteisöänne.

Tervetuloa M&K-etäaamukahveille 3.12. klo 9–10!

Kahveilla tutustutaan ryhmien erilaisiin toimintavaihtoehtoihin.

Lisätietoa: kotiseutuliitto.fi/toiminta/hankkeet/mestarit-ja-kisallit

Ilmoittaudu:
riina.koivisto@kotiseutuliitto.fi
puh. 044 9834 555

Karjalohjalla kotiseutu-yhdistyksellä ja koululla tavoitteellista yhteistyötä

Kuva: Heijä Järnefelt.

Oppilaat käsittelivät päivän tapahtumia lopuksi omilla teatteriesityksillään.

Karjalohjan kotiseutuyhdistys on tehnyt useiden vuosien ajan ylisukupolvista yhteistyötä Karjalohjan koulun kanssa. Tavoitteena on ollut lasten myönteinen ympäristösuhde. Yhdistys tukee kotiseudun tuntemuksen avulla lasten kasvua ja edistää heidän hyvinvointiaan.

Toiminta tapahtuu pääsääntöisesti koulurakennuksen ulkopuolella, mutta liittyy opetukseen. Sitä toteutetaan järjestämällä retkiä ja käytännön työpajoja. Keskustelua käydään aiheista, kuinka Karjalohjalla toimittiin ennen ja verrataan nykyiseen.

Retki Lallin maille

Teksti: Samuli Vahteristo

Köyliö-seura järjestää osana Mestarit & kisaallit -toimintaa kulttuuriretkiä paikallisille koululaisille. Tänä syksynä seura järjesti retken Köyliön Kirkkosaareen ja Vanhakartanoon. Aluksi poikettiin Lallin patsaalla.

”Lallin patsaalla oppilaille haluttiin kertoa, että merkityksellisille ja tärkeille henkilöille voidaan pystyttää patsas. Lalli on Suomen varhaishistorian kannalta juuri tällainen henkilö, ja erityisen tärkeä hän on köyliöläisille. Merkityksellisyyden lisäksi oppilaat pääsivät aikamatkalle Lallin maille pienoisanäytelmän muodossa”, kertoo Köyliö-seuran Mirkka Thessler, joka on ideoinut retken yhdessä Anne Reunasan kanssa.

Kuva: Samuli Vahteristo/Köyliö-seura.

Kirvestään uhmakkaasti välillä heiluttanut Lalli (Veli-Pekka Suni) ja tarinoita kertova Kerttu (Anne Reunanen) onnistuivat loihtimaan Lallin kellariin juuri sopivan jännittävän tunnelman.

Lasten ja nuorten ajatuksia kotiseudusta ja kulttuuriperinnöstä

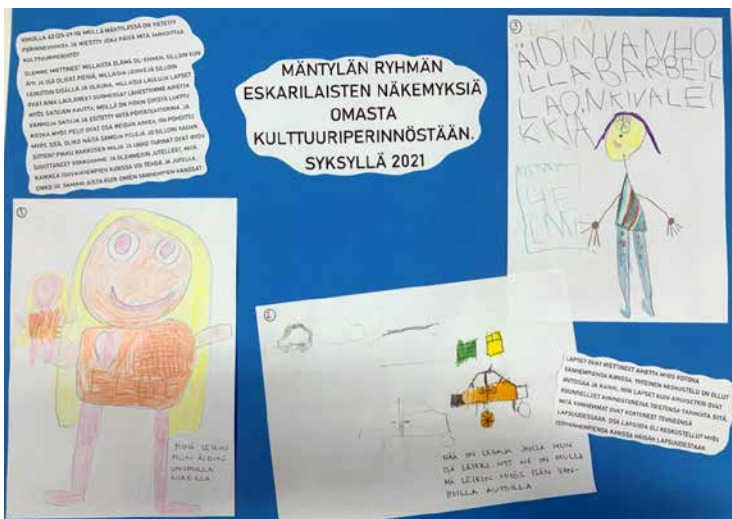

Osa Nurmijärven kuvataidekoulun oppilaiden voittoisasta kilpailutyöstä.

Suomalaiset lapset ja nuoret tekivät tänä vuonna eurooppalaiseen Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailuun kiinnostavia ja oivaltavia kilpailutöitä, joissa kuuluu heidän oma äänensä ja ajatukset kulttuuriperinnöstä ja kotiseudusta. Kilpailutöissä käsiteltiin esimerkiksi kotiseudun tärkeitä kohteita, suomalaisia perinteitä ja eurooppalaisia arvoja.

Voitot Raisioon ja Nurmijärvelle

Nuorempien, 6–10-vuotiaiden, ikäsarjan parhaaksi työksi valittiin raisiolaisen esiopetusryhmä Mäntylän ylisukupolvinen projekti arjen ja juhlan kulttuuriperinnös-

Raisiolainen Mäntylän esikouluryhmä teki kilpailutyön osana perinneviikkoa.

**Kotiseutuaan rakastavalle
hopeariipus hopeaketjussa**

Koru on myynnissä verkossa
ja kotiseutupäivillä.

Nyt 30 €!
Hinta ~~35 €~~ (+ postituskulut)

*Riipuksen halkaisija on 1,5 cm.
Riipuksessa on heraldikko
Olof Erikssonin vuonna 1972
suunnittelema Suomen
Kotiseutuliiton tunnus.*

 **Suomen
Kotiseutuliitto**
WWW.KOTISEUTULIITTO.FI

tä. Kilpailutyössä oli mukana lasten piirustuksia ja luonnehdintoja leluistaan, joilla on side omaan perheeseen. Työstä välittyi hienosti pienten osallistujien oma ääni.

Vanhempien, 11–17-vuotiaiden, ikäsarjan voittajaksi valittiin Nurmijärven kuvataidekoulun oppilaiden työ Latinalaiset aakkoset. Siinä oppilaat ovat kuvittaneet eurooppalaisia arvoja – tasa-arvoa ja sananvapautta – lempikirjojensa hengessä. Tuomaristo kiitti työn omaperäisyyttä, syvällisyyttä ja onnistunutta toteutusta.

Kunniamaininnat Kuopioon ja Mikkeliin

Kunniamaininnat saivat kuopiolaisen Maaninkajärven koululaisten eurooppalaista kulttuuriperintöä kuvin ja tarinoin pohtiva teos ja Mikkelin Päämajakoulun oppilaiden Astuvansalmen kalliomaalauksia käsittelevä työ.

Työt lähetetään Suomen edustajiksi koko Euroopan yhteiseen Young European Heritage Makers -kilpailuun. Kilpailu on saanut alkunsa Suomessa kehitetystä Kulttuuriympäristön tekijät -kilpailusta, joka laajentui vuonna 2018 koko Euroopan laajuiseksi.

Teksti: Jonina Vaahtolammi

Pohdinnassa eurooppalaisuus

Young European Heritage Makers on Euroopan neuvoston ja European Heritage Days -ohjelman kilpailu. Tämän vuoden kilpailussa kehoitettiin pohtimaan, mitä on eurooppalainen kulttuuriperintö ja mitkä piirteet kulttuuriperinnössä ovat paikallisia, ja mikä yhteistä muun Euroopan kanssa.

Korjausklinikan verkkojulkaisussa kerrotaan korjausrakentamiskeskusten toimintamalleista. Kuvassa esittelykierros Porin Rakennuskulttuuritalo Toivos-
sa.

Kestävän korjaamisen polulla

Mitä tarkoittaa kestävyys ja kestävä kehitys vanhan rakennuskannan korjauksessa? Kuinka vanhaa taloa voi ja kannattaa lähteä korjaamaan kestävästi? Korjausklinikka-hankkeen tuore verkkojulkaisu Kestävän korjaamisen polulla avaa hankkeen teemoja ja kestävää korjaamista eri näkökulmista.

Artikkeleista koostuva verkkojulkaisu tarjoaa myös käytännön tukea ja neuvoja kulttuurihistoriallisten rakennusten kestävään korjaamiseen. Julkaisusta löytyy ohjeita niin oman korjaushankkeen suunnitteluun, korjaamista edeltäviin selvityksiin kuin rakennuksen hiilijalanjäljen pienentämiseen.

Julkaisun artikkeleita ovat kirjoittaneet asiantuntijat LAB-ammattikorkeakoulusta, Kotiseutuliitosta ja hankkeen yhteistyöverkostoista.

Tätä tarjoavat esimerkiksi rakennusperintöalan yhdistykset, alueelliset vastuumuseot sekä korjausrakentamiskeskukset.

Verkkojulkaisu esittelee mainittujen toimijoiden palveluita ja myös hankkeen aikana syntyneen ajatuksen virtuaalisesta korjauskeskuksesta. Hankkeen konkreettisten toimien alueella Päijät-Hämeessä on ollut pulaa korjausneuvonnasta, ja Korjausklinikka on pyrkinyt löytämään tähän ratkaisumalleja.

Kulttuuriperinnön huomioivan, perinteisen korjaamisen osaajien pulaan Korjausklinikka vas-

Korjausneuvontaa ja osaajien etsintää

Korjausklinikka-hankkeen aikana selvitettiin vanhojen rakennusten omistajien kaipaamaa ohjausta ja neuvontaa. Selvisi, että korjaajat arvostavat eniten luotettavien, asiantuntevien tahojen tarjoamaa maksutonta tai kohtuuhintaista neuvon-

Verkkojulkaisu ja muita tuotoksia

www.kotiseutuliitto.fi/toiminta/hankkeet/korjausklinikka/kuulumisia-korjausklinikalta
www.facebook.com/groups/Korjausklinikka

tasi kokoamalla erityisesti Päijät-Hämeen alueen korjaajia palvelevan osaajalistauksen. Verkkojulkaisussa pohditaan osaajien tarvetta, etsimistä ja erilaisia ratkaisuja heidän löytämiseksi.

Julkaisu esittelee lisäksi yhteisöjen korjaushankkeita, korjausavustuksia ja Päijät-Hä-

meen rakennuskantaa.

Kestävä vanhan talon korjaaminen on arjen ilmastoteko, johon Korjausklinikka tarjoaa tukea ja neuvoja.

Teksti: Jonina Vaahtolammi

Tutkimusmatka Otaniemeen

Kuva: Espoon kaupunginmuseo.

Sirenien arkkitehtuuriin tutustuttava mobiilireitti testissä.

Teksti: Tiina Hero

Espoon kaupunginmuseossa on vuoden ajan esitelty modernia rakennusperintöä osana *Kaikki ja ei mitään - Arkkitehdit Kaija + Heikki Siren* -näyttelyä. Arjen lähiympäristöä halutaan tehdä tutuksi myös mobiilireiteillä. Tietoa ja muistoja tarjoavan pyöräreitin oheen tehtiin museon ensimmäinen Tutkimusmatka, joka suuntautuu teekkarien Otaniemeen.

Tutkimusmatkat ovat Seinätön museo -alustalle rakennettuja tietovisoja, joiden vas-

taukset löytyvät tarkastelemalla kohteita paikan päällä. Reitin varrelle mahtuu erilaisia kysymyksiä, joita oppilasryhmät ratkovat kulkiessaan ympäristössä.

Kohteen ensimmäinen sivu kuvaa, mikä paikka on kyseessä, toisella sivulla on monivalintakysymys. Vastauksen jälkeen ryhmä saa tiedon oikeasta vastauksesta ja vinkin seuraavalle kohteelle. Reitti löytyy myös kartalta, jonka avulla voi suunnistaa. Lopuksi ryhmät saavat tietää pisteensä.

Tietovisareitti on helppo rakentaa Seinätön museon monivalintakysymystyökalun avulla. Tutkimusmatkaa on muokattu testajien palautteen avulla, ja ensimmäiset kommentit ovat olleet ilahtuneita.

Mobiilireitit saavat käyttäjät tarkastelemaan omaa ympäristöään uusin silmin, olipa kyseessä aikuiskäyttäjät pyöräilemässä tai koululaiset ratkomassa tehtäviä.

Tutustu

[tarinasoitin.fi/
tutkimusmatkaotaniemi](http://tarinasoitin.fi/tutkimusmatkaotaniemi)

Kulttuuriympäristöpäivien teemana 2022 kestävyys

Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä vietetään vuonna 2022 teemaot-sikolla Kestävä perintö. Teema kutsuu tekoihin kestävän kulttuu-riperinnön ja huomisen puolesta.

Lisätietoa:

www.kulttuuriymparistopaivat.fi

Marko Lappeteläisen kuva Lopen Kaartjärveltä voitti maisemapäivän kilpailun

Ympäristöministeriö järjesti lokakuisen kansainvälisen maise-mapäivän kunniaksi valokuvakil-pailun. Kilpailun parhaana kuvana palkittiin Marko Lappeteläisen kuva Lopen Kaartjärveltä. Arkki-tehti Kirsti Kovanen edusti Koti-seutuliittoa tuomaristossa. Kuvista on koottu valokuvanäyt-tely, joka on esillä 9.1.2022 saak-ka ympäristöministeriön aulan ulkoikkunoissa Helsingissä Alek-santerinkadun ja Fabianinkadun kulmassa.

Lisätietoa:

www.ymparisto.fi/fi-FI/Luon-to/Maisemat/Kansainvalinen_maisemapaiva

Kotiseutuliiton toimisto on suljettuna joulun välipäivät

Kotiseutuliiton toimisto on suljettuna 23.12.–2.1.

Muutoin liiton toimisto palvelee arkipäivisin kello 9–16.

Kotiseutuliitto toivottaa hyvää joulua kaikille Kotiseutupostin lukijoille!

Lisätietoa:

Liiton toimiston yhteystiedot ja aukioloajat: www.kotiseutuliitto.fi/jarjesto/yhteystiedot

Kotiseutuliitto on somessa monella kanavalla

Kotiseutuliitto on sosiaalisessa mediassa mm. Instagramissa, Twitterissä, Flickrissä ja Youtubes-sa. Facebookissa liitolla on useita tilejä ja ryhmiä eri hankkeille ja Kotiseutupäiville.

Tervetuloa seuraamaan, tyk-käämään ja liittymään!

Mitä jätämme tuleville sukupolville?

Teksti: Ann-Christin Lintula

Olen syntyperäinen espoolainen, ja lapsuudenkotini on rintamamiestalo, jossa asumme perheeni kanssa. Espoo oli maaseutua lapsuudessani, mutta pääkaupunkiseudun kasvettua Espooseen tuli rakennuspaineita.

Espoo onkin mielenkiintoinen kaupunki, koska meillä on viisi keskustaa, johon perinteiset keskustoiminnot sijoittuvat. Espoon keskuksesta tuli hallinnollinen keskus, johon 1970-luvulla rakennettiin kaupungintalo ja sen viereen kolme isoa virastotaloa sekä valtuustotalo. Näistä on jo kaksi taloa purettu, ja kaupungintalo odottaa viimeistä päätöstä, voisipa jopa sanoa viimeistä naulaa. Näillä taloilla on ikää ainoastaan 40–50 vuotta! Eikö tämä ole sijoitetun pääoman hukkaamista?

Sotien jälkeisen jälleenrakentamiskauden myötä Espoossa rakennettiin paljon. On tyypillistä rakentaa tiettyä rakennuskantaa alueelle, kuten vieläkin monessa kunnassa näkee rintamamiestaloja nättisti rivissä suojassa pensasaitojen takana. Rintamamiesten poistuessa riveistämme isoille tonteille on rakennettu rivitaloja ja paritaloja aina sen mukaan mitä asemakaavamääräykset sallivat. Mielestäni onkin ollut ikävä seurata, miten monenkirjavaa asutusta tulee tilalle.

Tällä hetkellä suositaan tiivistä rakentamista hyvien liikenneyhteyksien varrelle, mikä on hyvä asia.

Uudisrakentamisen trendinä on ollut luksustalot, joissa kaikki yksityiskohdat on aja-

teltu viimeiseen asti. Toinen trendi on rakentaa perheelle sopivan kokoinen talo, joka on lämmitystekniikaltaan tehokas: on aurinkopaneeleja ja lämmöntalteenottoa. Talo voi myös mukautua perheen eri elämäntilanteisiin. Rakennusmateriaalien tulisi mahdollisuuksien mukaan olla uusiutuvia. Hienoa, että Suomessa on ruvettu rakentamaan puukerrostaloja.

Tutkimusten mukaan suomalainen haluaisi asua punaisessa mökissä järven rannalla. Se jää valitettavasti usein haaveeksi. Onneksi on myös säästetty vanhoja taloja. Miten kauniita onkaan moni satavuotias talo, ja usein se on niin hyvin rakennettu, että sitä voi remontoitaa halutun tyyliiseksi.

Espoossa on lukuisia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Nuorisoseurojen toiminta on ollut vilkasta, ja useimmilla on oma seuratalo, jonka ylläpito vaatii panostusta. Espoon ensimmäinen kansakoulu vuodelta 1873 toimii nykyään kotiseututalona. Toivottavaa on, että korjausavustusta on saatavissa, jotta nämä maisemaa koristavat talot saavat jatkossakin ilahduttaa ohikulkijaa ja käyttäjiään. Harmoninen kokonaisuus muodostuu erilaisista talotyypeistä sulautuneena Suomen monimuotoiseen luontoon.

Kirjoittaja on espoolainen kotiseutuaktiivi, kotiseutukummi ja Kotiseutuliiton valtuuston jäsen.

Ilmoita Kotiseutupostissa!

Lue lisää: www.kotiseutuposti.fi

Seuraava numero ilmestyy helmikuussa
Teema: Kestävät kunnat

Kuva: Tuomas Uusheimo.

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Kalenteri

13.12.

Kulttuuriperintöstrategia ja
kulttuuriperintöbarometri -webinaari

9.–11.9.2022

Valtakunnalliset kotiseutupäivät
Rovaniemellä

LISÄTIETOA:

www.kotiseutuliitto.fi/tapahtumat